

Dopravné riešenie až na jar

Vyjsť z parkoviska ráno a poobede, keď rodičia prichádzajú kvôli deťom do školy na Budatínskej 61, je nadľudský výkon.

strana 10

Aby toho zmätku okolo terás nebolo málo

Terás je v Petržalke okolo 60, k 17-tim sa donedávna hrdinsky hlásila mestská časť. Aktuálne je všetko inak.

strana 14

Komu ďakovať za monumentálku?

Aktivistovi Martinovi Kleiblovi ju pomohli zrealizovať slovenské špičky vo veľkoformátovej malbe - dvaja umelci, ktorí vyšli z graffiti subkultúry.

strana 14

Pohoda, aj keď je námestie plné

„Petržalské vianočné trhy boli počas otvorenia také nabité, že keď som chcel vyjsť von zo svojho stánku, tak som narazil na človeka, ktorý bol opretý o moje dvere. Keď som chcel doložiť tovar, nemohol som, lebo všade stáli ľudia,“ spokojne konštatuje Petržalčan Eugen, ktorý na trhoch predáva cukrovinky.

visku na Mlynarovičovej. „Kedysi som predával aj na vianočných trhoch na Hlavnom námestí, ale v Petržalke sa mi páči viac. Nielen preto, že bývam kúsok odtiaľto. V meste už nemôžem predávať všetok tovar, napríklad oplátky nie sú cukrovinky.

Pokračovanie na strane 8 ►

Trhy vás budú lákať vôňou, ktorá sa šíri až k zastávke, ale aj programom. „Keby bolo na mne, ešte by som pridal akcie pre deti. Prídu s nimi vždy aj rodičia, je tu potom živšie,“ hovorí o tom, že ľudia prichádzajú na Námestie Republiky najmä za programom.

Eugen je na petržalských trhoch už po piaty raz. „Oslovujú ma ľudia, že si ma pamätajú, z vlašajška a predvlašajška, je to príjemné,“ hovorí obchodník, ktorý mal aj bufet na trho-

▲ Petržalčan Eugen predáva na trhoch na Námestí Republiky pravidelne už niekoľko rokov.

Nové knihy
petržalskej
spisovateľky

Kataríny
Gillerovej

PLÁNUJETE PREDÁVAŤ
NEHNUTEĽNOSŤ?

DÔVERUJTE ŠPECIALISTOVI NA
PETRŽALKU.

Teším sa na spoluprácu.

Ing. Radoslav Danek
realitný poradca Butterfly reality

0908 111 797
radoslav.danek@butterfly-reality.sk

Slovo šéfredaktorky

Veľké výzvy roka 2024

Miestni poslanci v nasledujúcich týždňoch rozhodnú, či sa bude realizovať veľký plán úradu – opraviť v nasledujúcich troch rokoch 180-tisíc metrov štvorcových dosluhujúcich chodníkov.

Petržalka aj napriek nespravodlivému financovaniu (viac na str.2) hospodári dobre. Pred piatimi rokmi mala zadlženie 18 percent, minulý rok pod desať, na budúci rok bude možnosť na piatich percentách. Ako jediná z mestských častí dlh znižuje. Na budúci rok by sa aj vďaka tomu mohla pustiť do projektu za milióny. Opraviť prvých 60-tisíc metrov štvorcových chodníkov a k tomu okolité trávnaté plochy. Pre porovnanie, v minulosti sa ročne opravilo šesť-, až osemtisíc m² chodníkov. Tento rok, po tom, čo mestská časť kúpila finišer a začala obnovovať chodníky vo vlastnej rézii, to bol dvojnásobok. A trúfa si na viac. Starosta Ján Hrčka je presvedčený, že na rok 2024 potrebné tri milióny úrad nájde. Uvidíme, ako zareagujú poslanci. Úrad sa pustil ešte do jednej veľkej témy, ktorá sa tu rieši už desaťročia. Mal niekoľko stretnutí so Západoslovenskou distribučnou týkajúce sa elektrického vedenia nad Veľkým Draždiakom. „V prvom štvrtroku budúceho roka by malo byť jasné, či je preloženie vôbec reálne a za akých podmienok“, vyjadril sa starosta v pravidelnej online diskusii. Predchádzajúce vedenie samosprávy v tejto téme neuspeli. Keby sa s ňou konečne podarilo pohnúť, bola by to veľká vec. Tak si držme palce. Predtým si však užite pokojné Vianoce a Petržalské noviny želajú všetkým vďarený rok 2024.

Ingrid Jarunková

Petržalka dopláca na rozširovanie kapacít v škôlkach

Mestská časť zriaďuje a prevádzkuje materské školy. Mala by dostávať sto percent sumy, ktorú štát posielal na dieťa? Petržalský starosta a väčšina miestnych poslancov si myslí, že áno. Magistrát však chce z tejto sumy províziu tak, ako to funguje už roky. Bez ohľadu na nový zákon, ktorý mestu prikazuje platiť plnú sumu.

Podme postupne: Od septembra platí zákon, ktorý zavádza povinnosť hlavného mesta poskytnúť materským školám sto percent príslušnej sumy výnosu podielových daní, t.j. presne toľko, koľko poskytujete aj súkromným zriaďovateľom.

Návrh zákona inicioval náš starosta Ján Hrčka, keďže roky sa márne snažil získať od mesta plné financie na každé dieťa v škôlke. Mestská časť totiž dostávala len polovicu z tejto sumy, druhú polovicu musela kryť z vlastného rozpočtu. Absurdné to bolo o to viac, že súkromné škôlky plnú sumu dostávali.

„Materské školy sme nerozširovali preto, že sme nemali do čoho pichnúť. Rozširovali sme ich preto, že tu bolo 920 neprijateľných

detí a vzbury rodičov,“ konštatoval starosta s tým, že mestská časť rozšírila kapacitu, vyriešila sociálny problém a... urobila si v rozpočte diery v sume státisícov eur

Nesúhlasíme ani ohľadom príjmov z parkovania

Predmetom návrhu Dodatku č. 24 Štatútu hlavného mesta v časti príjmov z lístkov za krátkodobé parkovanie je najmä zvýšenie podielu pre hlavné mesto z 85 % na 90 %. Táto zmena má odrážať fakt, že hlavné mesto znáša takmer všetky náklady spojené s prevádzkou parkovacieho systému. Petržalka ani s tým nesúhlasí. Mestská časť totiž aj po zavedení zón regulovaného parkovania PAAS znáša náklady spojené najmä so správou

ročne.“ „Sto detí navyše nás stojí cca 250-tisíc eur ročne. Z týchto peňazí si polovicu nechá mesto a polovicu získa mestská časť, čím ročne prichádzame o enormné množstvo financií práve na prevádzku verejných materských škôl.“

Nový zákon teraz núti mesto zmeniť dodatok Štatútu, ktorý má okrem pre rozdelenia výnosu z dane nehnuteľnosti určovať aj nové prerozdelenie príjmov medzi Bratislavu a jej mestské časti. „Mesto nám síce sľubuje kompenzáciu, no

miestnych komunikácií, na ktorých sa reguluje parkovanie. „Výnosy z parkovacích lístkov sú generované a plynú z regulácie parkovania najmä na miestnych cestách III. a IV. triedy, ktoré sú výlučne v správe mestskej časti. Doteraz nie je spustená regulácia parkovania na miestnych cestách I. a II. triedy v správe hlavného mesta na území mestskej časti. Okrem opráv komunikácií sa musí mestská časť v lokalite Dvory 4, 5, 6 a lokalite

nie v takej výške, v akej by mala byť. Ide o jednorazovú sumu vyše 500-tisíc eur, avšak podľa mojich prepočtov by nám malo za štyri roky vytvárania nových kapacít v materských školách vrátiť 1,8 milióna eur,“ uzatvára šéf petržalskej samosprávy s tým, že keby Petržalka kapacity nerozšírila, peniaze od štátu by do mesta neprišli. Preto sa domnieva, že patria Petržalke.

Novembrové petržalské zastupiteľstvo sa so starostom stotožnilo a schválilo nesúhlasné stanovisko voči dodatku Štatútu. Uvidíme, či to Petržalke bude niečo platné, ostatné mestské časti s ním problém nemajú. Prečo?

Patríme k chudobným

V rámci celej Bratislavy bola práve Petržalka tá, ktorá za posledné štyri roky vytvorila najviac nových kapacít v škôlkach – až 60 %. Avšak čím viac miest v materských školách prevádzkuje, tým viac peňazí na úkor iných činností ju to stojí.

Mestské časti sú financované najmä z daní z nehnuteľnosti a z daní z príjmov fyzických osôb. „Je absurdné, že Petržalka, ako najľudnatejšia bratislavská mestská časť so 120-tisíc obyvateľmi dostáva v prepočte na jedného obyvateľa o 50, niekedy až o 100 % menej peňazí ako iné mestské

Šustekova starať ako správca miestnych ciest o zimnú a jeseňnú údržbu, zabezpečiť starostlivosť o zvislé a vodorovné dopravné značenie, čistenie vpusť, údržbu odlučovačov ropných látok... V neposlednom rade treba spomenúť aj znížený príjem mestskej časti z poplatkov za platené vyhradené miesta vo forme dane za užívanie verejného priestranstva, nakoľko platené parkovacie miesta zanikajú rozšírením PAASu. Len v lokalitách Dvory 5, 6 a časť Šustekova takto mestská časť prídre o ročný príjem vo výške 63 860 eur,“ uvádza sa v zdôvodnení.

časti,“ hovorí starosta.

Petržalka tak patrí spolu s Vrakuňou, Podunajskými Biskupicami, Karlovou Vsou a Dúbravkou k chudobnejším mestským častiam. Ružinov vďaka Slovnafu alebo Devínska Nová Ves vďaka Volkswagenu patria k tým bohatším. Popri avizovanom zvyšovaní dane z nehnuteľnosti (v priemere o 35 %, schvalovať sa má na decembrovom zastupiteľstve, pozn. red.) si znova polepšia. Pre nich dofinancovanie škôlok z vlastných rozpočtov nie je také zničujúce a môžu si skôr dovoliť komfort byť s mestom solidárne a mať pochopenie pre to, že sa snaží získať peniaze, kde sa dá – aj zachovaním „provízie“ za škôlky. „Bratislava sa už viac ako rok snaží vysporiadať s vážnymi výpadkami v rozpočte spôsobenými parlamentnou legislatívou smršťou v predchádzajúcom období, ktorá v kombinácii s infláciou a nárastom cien energií obrala mesto o desiatky miliónov eur,“ píše magistrát. Navyše, Bratislave na rozdiel od iných samospráv nebola predchádzajúcimi vládami uznaná ani kompenzácia vo výške 30 mil. € za výpadok príjmov dopravného podniku počas pandémie, a tento výpadok muselo mesto sanovať zo svojho rozpočtu.

„Nemôžeme však jednu nespravodlivosť riešiť druhou nespravodlivosťou,“ reagoval Ján Hrčka, pričom narážal na zámer mesta neposielať mestským častiam plnú sumu za deti v škôlkach. (pn, in)

foto: Shutterstock

Pripravení na zimu

Zamestnanci Oddelenia správy verejných priestranstiev budú do 15. marca v rámci zimnej údržby dbať predovšetkým o komunikácie 3. a 4. triedy a chodníky.

K dispozícii je 30 posýpacích strojov – pre každú z troch najväčších miestnych častí (Dvory, Lúky, Háje) sú vyčlenené 3 vozidlá, ktoré poslúžia na zásobovanie a zároveň na údržbu schodísk, chodníkov a terás v správe mestskej časti.

„O bezpečnosť sa priamo v teréne bude pritom starať 20 ručných zamestnancov. Ďalších 20 chlapov, bude celý čas zabezpečovať nakladanie posypovej soli a 4 mechanici sa zase postarajú o výjazdy v prípade technickej poruchy vozidiel,“ informuje mestská časť na svo-

jom webe s tým, že v zálohe je ďalších 45 ľudí.

V skladoch sa aktuálne nachádza až 300 ton posypovej soli. „Približne 100 z uskladnených ton tvorí aj tzv. SOLMAG, teda chlorid horečnatý alias ekologická soľ šetrná k životnému prostrediu. Posypovať ňou preto budeme najmä chodníky v našej správe, prevažne tie vo vnútroblokoch.“ Podnety môžete samospráve hlásiť na zimnaudrzba@petrzalka.sk alebo telefonicky na čísle 0947 487 487. (pn)

foto: MČ Petržalka

Otvorili sme pre Vás novú pobočku

Pizza Carla Pub Ovsište

Najkvalitnejšia pizza v Bratislave

Burgre, steaky, lokálne špeciality

Čapované piva Svijany

Živé prenosy

(Premier League, La liga, Liga majstrov ...)

Otvorené
Utorok - Nedel'a 11:00 - 23:00

Kde nás nájdete
Ovsíštské námestie 1, Petržalka

pizzacarla.sk

...viac ako len pizza

ZUBNÁ AMBULANCIA
AMBULANCIA
STOMATOCHIRURGIE
A IMPLANTOLÓGIE
ZUBNÁ POHOTOVOSŤ
oznamuje zmenu pracovnej doby od 15-21h
OŠETRÍME KAŽDÉHO, KTO NÁM ZAVOLÁ
0905662407
STROMOVÁ 16, BA KRAMÁRE

Ktoré petržalské komunikácie opraví mesto na budúci rok?

Niektoré sú už známe, zvyšok doplní až schválený rozpočet.

Starosta Ján Hrčka interpretoval primátora ohľadom harmonogramu obnovy chodníkov, ciest, parkovísk, nadjazdov v Petržalke v nasledujúcom období. „Na rok 2024 má Oddelenie správy komunikácií magistrátu v pláne nasledovné opravy v rámci MČ Bratislava - Petržalka: Budatínska - Lietavská - pokračovanie opravy z roku 2023, Krasovského - priechod -1 ks - 2 strany,“ píše sa v reakcii s tým, že „návrh plánu opráv na nasledujúce obdobie je teraz iba v štádiu návrhu“. Konkrétny plán opráv bude finálne schválený až po schválení rozpočtu.

V pláne je aj oprava mosta na Romanovej ulici cez Chorvátske rameno. Realizácia však závisí od toho, čo budú financie na schválené v rozpočte. Rovnako je to v prípade opravy mosta na Rusovskej ceste ponad Röntgenovu ulicu, železniciu a Panónsku cestu (rok 2025). Okrem toho chce mesto v roku 2025 realizovať tieto opravy: Kutlíkova - zastávka MHD „Malý Draždiak“, Kutlíkova - zastávka MHD „Starý Háj“, Romanova - od Osuského po Kutlíkovu, Kutlíkova - od Dolnozemskej po Romanovu. A v roku 2026 je v pláne Gettingova - celý úsek, a Dolnozemska - od Gettingovej po nadjazd Kutlíkova.

V Petržalke je na budúci rok naplánovaná aj ďalšia debarierizácia, a to Krasovského ulice. Mesto informuje, že Petržalka má z pohľadu debarierizácií najvyšší počet zrealizovaných akcií bezbariérových úprav na magistrátnych komunikáciách. V rokoch 2020-2022 ich bolo 75 strán. (pn)

MINCE VÝKUP
0902 168 083
www.HORINKA.sk

Kam sa chce mestská časť uberať v najbližších rokoch?

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mestskej časti Petržalka na roky 2023-2029 obsahuje aj akčný plán - takmer 50 projektov, ktoré by Petržalka chcela v tomto období stihnúť zrealizovať.

Tu sú najzaujímavejšie: Top inkluzívna škola, Projekt Mlynarovičova, ktorý zahŕňa revitalizáciu trhoviska, terasy, súčasťou by mali byť vodozádržné opatrenia a dopravné ihrisko, ďalej záchytné parkovisko v Slnecniciach, revitalizácia územia Veľkého Draždiaka, rekonštrukcia existujúcich domov kultúry, aby boli aj energeticky efektívne, vytvorenie moderného kultúr-

▲ Ráta sa aj s revitalizáciou trhoviska na Mlynarovičovej, o ktorej sa hovorí už roky.

neho centra, modernizácia petržalskej knižnice, budovanie nových športových hál, obnova bazénov na ZŠ, verejných športovísk, telocvičby a detských ihrísk, ktoré budú mať prvky bezbariérovosti. Úrad myslel aj na moderné digitálne služby, spomína smart vyspávanie košov, inteligentné osvetlenie športovísk, petržalské internetové konto občana či rozširovanie

kamerových systémov. V súvislosti so životným prostredím plánuje znížiť produkciu odpadu na kultúrnych podujatiach, revitalizovať minimálne dve verejné plochy, na budovách materských škôl vytvoriť zelené strechy s vodozádržnou funkciou a fotovoltaikou.

Petržalka starne, takže akčný plán venuje zvýšenú pozornosť aj službám pre seniorov - je ambícia zvyšovať

kvalitu aj kapacity existujúceho zariadenia opatrovateľskej služby.

Niektoré projekty majú miliónové rozpočty, úrad predpokladá, že financovať sa im ich podarí z externých zdrojov. Príklady získania dotácií na rekonštrukciu haly Prokofievova alebo novej športovej haly a plavárne na Pankúchovej ukazujú, že je to reálne.

(pn)

foto: MČ Petržalka

Po dvoch rokoch sa mesto rozhodlo, že budovu vlastne nechce

V novembri 2021 mesto požiadalo Petržalku o vrátenie zvereného majetku - pozemku s chátrajúcim objektom na Haanovej vedľa sídla Mestskej polície. Plánovalo tam stavať nájomné byty. Aktuálne, po dvoch rokoch sa petržalský úrad dozvedel, že už mesto majetok späť nechce.

V bývalom technickom dvore, ktorý slúžil kedysi mestu a mestskej časti, bolo okrem garáží aj sídlo Bytového podniku a priestory si

tu prenajímali aj občianskym združeniam a súkromníkom. Náklady mestskej časti na objekt však boli vyššie ako príjmy z nájmu. Celý areál je v zlom

stave, pred dvoma rokmi starosta Ján Hrčka konštatoval, že nič iné ako komplexná rekonštrukcia alebo zbúranie a následne nová výstavba tu neprichádza do úvahy. „Mesto si robilo analýzu, či sa tieto parcely dajú využiť na výstavbu obecných bytov,“ uviedol vtedy.

Petržalskí poslanci s odzverením súhlasili, mestská časť 30.6. 2022 vyzvala mesto, aby areál prebralo. Odvtedy, teda 18 mesiacov, sa však nič nedialo. „Toto konanie považujem za problémové, pretože mestská časť rok a pol nevykonáva správu v domnení, že mesto ide areál prevziať,“ uviedol na poslednom mest-

skom zastupiteľstve starosta Ján Hrčka s tým, že na meste sa niekoľkokrát neúspešne pokúšal získať jasné stanovisko. Riaditeľ magistrátu Martin Maruška reagoval, že počas toho obdobia sa konali obhliadky priestoru a koncom novembra 2023 poslali mestskej časti oficiálny list, že mesto túto budovu nebude odzverovať. „Museli sme sa pozrieť na stav budovy, prejsť si jednotlivé nájomné vzťahy, ktoré tam sú a na základe vecí, ktoré sme tam zistili, sme sa rozhodli nepristúpiť k podpisu,“ povedal. V prípade tohto areálu to vyzerá, že mesto nevie, čo chce. (pn)

foto: in

Petržalský kopec odstránia

Prvá fáza odstraňovania a recyklácie petržalského kopca sa spustila odstraňovaním náletovej zelene. Spustenie prác na samotnej asanácii je plánované na december. Výkopové práce začnú na odvrátenej strane kopca, pri železničnej trati.

Práce na prvej etape budú trvať približne rok, pričom z kopca, ktorý tvorí viac ako 300-tisíc ton materiálu, sa predpokladá znovuvyužitie až 96 %.

V kopci sa nachádza prevažne zemina, tehly, betón, plechy a iný zdravotne neškodný materiál. Ako dodáva Ladislav Hoffmann,

riaditeľ výstavby CRESCO REAL ESTATE na petržalskom kopci sa vykonali aj merania, ktoré mali za úlohu zistiť prítomnosť zdraviu škodlivých látok. Odbery a analýza okolitej podzemnej vody a ovzdušia preukázali, že sa do nej z kopca neuvolňujú žiadne nebezpečné látky. V malých množstvách sa v kopci nachádza eternit, ktorý obsahuje azbestové vlákna. „Tohto materiálu je

◀ Kopec nachádzajúci sa v južnej časti Petržalky vznikol v 70-tych rokoch 20. storočia počas búrania starej Petržalky, ktorá musela ustúpiť výstavbe panelových domov.

v kopci veľmi malé množstvo, nie je pre ľudí ani zvieratá nebezpečný, ak nedochádza k neodbornej manipulácii s ním. Obyvatelia priľahlých častí Petržalky sa nemusia ničoho obávať. Aj merania z minulosti preukázali, že sa azbest ani v minimálnych koncentráciách pri prácach nedostával k obytným budovám,“ uviedol Hoffmann.

Počas činnosti na kopci bude prítomný aj stály geologický dohľad, ako aj technický dozor investora nad rámec povinností, ktoré ukladá zákon. Špecializovaný odborník na odpady RNDr. Ján Antal, ktorý bude na kopci vykonávať dozor nad činnosťou

odborných firiem, dodáva: „V 70-tych rokoch sa pri navážaní materiálu nerobila evidencia toho, čo sa na petržalský kopec vyviezlo, takže sme mimoriadne opatrní a pripravíme, aby nás nič neprekvapilo. Celý proces likvidácie kopca bude detailne sledovaný súborom monitorovacích prác s pravidelnou kontrolou aktuálneho stavu kvality zemin a podzemných vôd v akreditovanom laboratóriu.“

Súčasťou opatrení na zníženie hlučnosti a prašnosti je napríklad obmedzenie rýchlosti nákladných áut, automatizované opatrenia, ktoré budú kropiť cesty a zeminu. Samotný odvoz recyklovaného materiálu z lokality bude zabezpečený po ceste mimo obývaných častí, a to smerom k rozostavanej petržalskej elektrickej trati. Kvôli odvozu materiálu sa tak nebude obmedzovať doprava na Azúrovej ulici. (pn)

foto: CRESCO

19. december 2023

Einpark Offices,
Einsteinova 33

Vianoce v Einparku

Príďte si s nami užiť predvianočnú atmosféru. Vstup voľný.

Zoznam slovenských predajcov na našich trhoch:

11:30 – 17:00
Vianočné stánky, v Lobby – prízemie

16:00 – 16:30
Koncert Dievčenského speváckeho zboru Slovenského rozhlasu v Lobby, dirigent - Adrian Kokoš, klavírny sprievod – Denisa Hložek

Špeciálna vianočná ponuka v každej z prevádzok v Einparku (U Gazdu, Veg Life, Bistronomy)

Tešíme sa na Vás.
Tím Corwin

„Čo sa ti najviac páčilo?“ pýtam sa sedemročnej netere, keď sa vrátila zo svetelného parku, ktorý rozžiari Dostihovú dráhu. „Darček!“ znie jednoznačná odpoveď. Svetelná výstava Svetlá rozprávajú má úspech. Za november ju navštívilo 10-tisíc ľudí. Hádám ešte nikdy nebolo na dostiške v zime tak živo.

Vstupné je viac ako do kina, ale tu sa ocitnete v magickom svete státisícok svetiel. Svetelný tunel aj kreslo, interaktívne svetelné forámy, 8-metrový vianočný stromček a imitácia Bratislavského hradu z 13 680 LED svetiel, vyše dvoch metrov vy-

Areál, ktorý doteraz v zime spal, žiari

soký kôň, posol Vianoc anjel, veľký vianočný darček, snehové vločky a rozličné zvieratá...

Do Petržalky výstavu priniesla česká rodinná firma s dekoratívnym osvetlením.

Majiteľka spoločnosti Decoled Eva Poláčková v Bratislave spomenula, ako najskôr vy-

rábali pred Vianocami zvieratká len pre seba pre radosť. Vznikla z toho akcia Vánoční dvůr Dobrovíz, ktorý získal takú popularitu, že sa so svetelnou výstavou ocitli minulý rok v Prahe, kde ju navštívilo viac ako 100-tisíc návštevníkov. Aktuálne má premiéru na Slovensku.

Výstava je odolná voči vetru, snehu, aj dažďu, navyše je energeticky úsporná. „Celý svetelný park so státisícami LED diód má spotrebu len 7,5 kWh. Pre ilustráciu, hodina prevádzky svetelnej expozície sa rovná hodine prevádzky troch bežných rýchlovarných kanvíc,“ hovorí Eva Poláčková. „Svetelné parky Svetlá rozprávajú sú srdcovým projektom našej rodinnej firmy. Snažíme sa nimi v čase tmy priniesť svetlo nielen do bežných dní, keď väčšinu dňa panuje tma, ale aj do našich myšlienok. Cieľom projektu je svet trochu viac rozžiariť,“ dodáva bývalá profesorka českého jazyka a literatúry.

Výstava je otvorená do konca januára 2024, každý deň v čase od 16.00 do 21.00 hod. (in)

foto: in, Decoled

Klzsisko pod holým nebom

V areáli Závodiska si môžete užiť aj klzsisko, ruské kolo a stánky s občerstvením, na propagačných plagátoch sľubujú dokonca aj predaj rýb.

Zdá sa, že štátny podnik Závodisko sa rozhodol dostihovú dráhu prezentovať nielen ako priestor pre kone, ale aj ako multifunkčný eventový priestor pre podujatia rozličného kultúrno-spoločenského charakteru.

„Na petržalskom Závodisku vyrástla prvá ľadová plocha tohtoročnej zimy pod holým nebom!“ pozýva priaznivcov korčuľovania. Klzsisko bude otvorené denne od 8:00 do 22:30, a to až do 29. februára 2024. Stránka Závodiska informuje, že je určené aj pre hokejové tímy, školy, firemné akcie či vianočné eventy – môžu si prenajať celú ľa-

dovú plochu a v cene sú aj šatne a sauna. Voľné hodiny v kalendári budú určené pre verejnosť, takže je dobré pozrieť sa na stránku predtým, ako sa rozhodnete ísť korčuľovať. Vstupné zatiaľ stránka avizuje 5e/1h pre dospelého, 2,50e/1h pre mládež od 10

do 17 rokov, 1,50e/1h pre deti do 9 rokov. Požičanie korčúľ by malo stáť 5e/1h. Vstup na ľadovú plochu je povolený len v korčuľoch. (in)

foto: in

TRIV
BYTY-KANCELÁRIE-TREZORY-KLAVIÉRE
ŠTAHOVANIE.sk
NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE

0905 616 329
02/ 6542 2387

Kluby ZDRAVIA
V PETRŽALKE v roku 2024

- 18. 1. PRÍRODNÁ LEKÁREŇ - PRÍRODNÉ LIEKY**
Viera Kernová, lektorka OZ Život a zdravie
- 15. 2. PRIESADY. KEDY, ČO A AKO?**
doc. Ing. Rastislav Lagaňa, PhD.
- 21. 3. ZÁHRADA BEZ CHÉMIE**
doc. Ing. Rastislav Lagaňa, PhD.
- 18. 4. PREVENČIA ALZHAIMEROVEJ CHOROBY**
MUDr. Milan Moskala

KDE: Wolkrova 4, BA - Petržalka (v zasadačke na prízemí)

Kontakt: Mgr. Juraj Turóci | 0948 526 722
bratislava.dotknisaneba.sk

Život a zdravie

Viďme sa na klzisku Nivy od 2. decembra

Nájst' vianočnú rovnováhu

nivy® Vianoce

nivy.com

► Pokračovanie zo strany 1

Musel by som mal viac stánkov. Tiež som tam mohol robiť zásobovanie len od 6h do 8h ráno, keď som to nestihol, vláčil som tovar pešo," vysvetľuje.

Na petržalské trhy sa prihlásili len dva stánky s tovarom, ktorý sa netýka občerstvenia. Eugenov je jeden z nich. Čo má z jeho ponuky najväčší úspech? Sladké pečienky, lízanky z Ukrajiny a cukrová vata. Tá je, zdá sa, večná.

O predaj jedál a nápojov bol vo verejnej súťaži, v ktorej rozhodovala cena, väčší záujem. Uspelo 11 stánkov, ich nájomné je od 140 do 180 eur na deň, čo je za 26 dní 3640 do 4680 eur. V meste je nájomné minimálne dvakrát drahšie,

aj preto sú ceny v Petržalke o čosi nižšie. Mastená lokša za dve eurá, rovnako ako štrúdlá či pagáč, kapustnica za 5,50 eura, cigánska za 6,50 eura, punč od troch eur, varené víno za 2,50.

Gabika, ktorá si kvôli trhom berie v robote pravidelne dovolenku, predáva vo vianočnom stánku už pätnásť rok. V Petržalke však po prvý raz. A pochvaľuje si. Na rozdiel od mestských trhov, môže v stánku predávať naraz aj nápoje aj lokše a štrúdlé.

„V meste bolo navyše striktné dané, od kedy dokedy musíte byť otvorení, v Petržalke môžeme otvoriť aj neskôr,“ hovorí a neprekážajú jej ani nižšie tržby. „Nie je všetko o peniazoch. Tu je pokoj, pohoda, dokonca, aj keď je námestie

▲ Medzi stánkami sa vyníma ten s langošmi. „Pred rokom sme mali cigánsku, ale veľa sme jej nepredali, keďže ju mali všetci. Tak sme tento rok vsadili na langoše, ktoré robiť vieme,“ hovorí Saša a spomína, že ich predávajú aj v ich bufete pri Draždiaku. S rozhodnutím sú spokojní, o čerstvé langoše (klasický cesnakový za 3 eurá) je záujem.

plné, menej stresu a väčšinou obsluhujem miestnych.“

Je kam ísť

Vianoce v Petržalke potrvajú do stredy 20. decembra. Samospráva pripravila viacero podujatí. My by sme radi vypichli akcie v Petržalskej klubovni aktívnych seniorov, kde sa napríklad 14. decembra od 10 do 15h chystajú vianočné tvorivé dielne. Kto chce ušetriť na vianočných darčekom, tomu možno príde vhod komunitný bazár v DK Lúky 13. decembra o 15h alebo deň predtým v CC Centre o 14.30h. Celý vianočný program nájdete na stránke

▲ Gabika predáva na petržalských vianočných trhoch po prvý raz. Je spokojná, že môže v stánku predávať naraz aj nápoje aj lokše a štrúdlé.

BAZAR
SPORT
BEKR
BURZA LYŽÍ

16.-17.12.2023 10:00-18:00h

Kolmá ul. 4, Petržalka
areál firmy ELIT - Hala 11

www.bazarlyzi.sk

SYSEL
MŮJHO
ŽIVOTA
VYBAVTE RÝCHLO
DARČEK,
KTORÝ POTEŠÍ.
ARTATTACKSHOP.SK

PRIJMEME (zdravotnú) SESTRU
PRE ADOS V PETRŽALKE
Mzda: 1500€/mesačne
+ osobné hodnotenie
Informácie na 0948/427747
alebo harris@harris.sk

Multifunkčné ihrisko čaká na zdroj financovania

Výstavba športovej haly na Pankúchovej ide podľa plánu, premena zanedbaného školského dvora na atletickú dráhu s multifunkčným umelým trávnikom však dotáciu nezískala.

Mestská časť dokáže vyčerať dotáciu vo výške 1,2 milióna eur v súlade s podmienkami. Do konca roka by mali byť postavené múry, strecha i základová doska, takže uzavretý priestor. „Následne bude MČ pokračovať v stavbe v interiéri – ten je aktuálne projektovaný. Predpokladá sa, že projekt by mal byť hotový v mesiacoch december – január. Pri optimistickom scenári by práce mohli byť dokončené v septembri 2024,“ uvádza sa v dokumente o kontrole plnenia uznesení.

V júli sa mestská časť zapojila do výzvy MIRRI a žiadala o dotáciu 300-tisíc eur na revitalizáciu školského areálu.

Naplánovaný tam je 150-metrový bežecký ovlá so štyrmi dráhami, plus rovinkou na krátke trate vrátane rozbehu pre skok do diaľky, doskočiska (pieskoviska) s rozmermi 8x3m a tiež menšie futbalové ihrisko. „Dotáciu však MČ nezískala. Procesy overovali zástupcovia MČ aj u ďalších bratislavských samospráv, zdá sa, že prostriedky boli ministerstvom vyplatené len na už dokončené a zrealizované projekty.“ Starosta Ján Hrčka informoval, že priestor chce úrad aspoň predprípraviť. V hre je financovanie vo vlastnej réžii, ale aj prípadná ďalšia výzva, ak sa objaví. (pn)

Jesenná výsadba drevín

Petržalka v polovici novembra rozbehla výsadbu nových až 129 listnatých aj ihličnatých stromov a krov v 12 vytypovaných lokalitách.

V Petržalke pribudne najviac odrôd javora - celkovo 42 jedincov -, okrasných čerešní (23 ks) a ulice tiež skrášli okrasný ker vavrínovec (21 ks). K menej početným druhom patria lipy, ambrovníky, jarabiny, jasene, smreký ako aj okrasné višne a ginko. K najnovším prírastkom sa

zaradilo 10 javorov mliečnych vysadených na zelenej lúke pri Technopole na Rovniankovej ulici 24.

V priebehu novembra a decembra sa o mladú zeleň rozrastú aj lokality Prokofievova 2, Ševčenkova 35, Smolenická 1, Belinského 2, Jiráskova 2 a 10, Tematínska 10 a 16, Macharova 1 a 3, Gercenova 2, Wolkrova 1, Pifflova 11. Výsadba bude zrealizovaná i v areáloch základných škôl Dudova a Lachova, kde pribudne rovných 30 stromov. „Dreviny sme vybrali s prihliadnutím na ich druh, priestorové vlastnosti územia, vlastnícke vzťahy, vedenia inžinierskych sietí a ich ochranné pásma,“ vysvetlil vedúci referátu zelene Adrián Ševeček. „Po výsadbe budeme dbať o primerané zavlažovanie nových drevín v závislosti od klimatických podmienok.“ (mh)

foto: MČ Petržalka

KAM PÔJDEM, KEĎ SKONČÍM V PRÁCI?

Do fitka, do kaderníctva alebo do kníhkupectva? V Lidli máte istú podporu voľnočasových aktivít aj v neistej dobe.
LIDL – riešenie na dobu neurčitú.

HLASUJ ZA NÁS V ANKETE
NAJZAMESTNÁVATEĽ na
www.najzamestnavatel.sk
v kategórii Obchod a služby.
Ďakujeme.

Správna voľba

najzamestnávateľ 2022
1. miesto Obchod a služby

Lucka, referentka
na centrále

Budatínska si na dopravné riešenie počká do jari

„Vyjsť z parkoviska ráno a poobede, keď rodičia prichádzajú kvôli deťom do školy na Budatínskej 61, je nadľudský výkon,“ hovorí jedna z obyvateľiek blízokych domov, ktorá to môže denne sledovať z okna. „Mám pocit, že situácia je z roka na rok horšia.“

▲ Budatínska ráno. Nielen v našej mestskej časti je situácia s dopravou v ranných a poobedných hodinách pred školskými zariadeniami kritická. Ide o problém v celej Bratislave.

Zmeny na hlavnej ulici

Pozavedení petržalského parkovacieho systému a tiež PAAS sa stáva v Petržalke štandardom, že autá parkujú v jednom pruhu na hlavných cestách. Často sa potom vychádzanie z bočných komunikácií stáva neprehľadné. Rovnako je na tom aj hlavná cesta Budatínska, ktorá je v správe hlavného mesta. „Mesto pripravuje vlastný projekt cyklotrasy na Budatínskej ulici ako aj reguláciu parkovania popri hlavnej ceste,“ uviedla hovorkyňa Petržalky s tým, že aj pre bezpečný pohyb chodcov v území je potrebné zmeniť celkovú organizáciu dopravy na miestnej ceste II. triedy vedenej po Budatínskej ulici. „Finálna podoba projektu záleží aj od diskusie s mestskou časťou, ktorú budeme viesť,“ dodal hovorca magistrátu. Starosta k tomu v diskusii online dodal, že hlavné mesto Petržalky sľúbilo, že do konca tohto roka zareguluje parkovanie na Budatínskej, ale stihne to skôr až na jar. „S čím

máme trochu problém je, že cyklotrasa má byť na úkor parkovacích miest, ako sa to udialo na Mamateyovej. Preto sme magistrátu napísali, že s tým nesúhlasíme.“ Jeden z ďalších návrhov mestskej časti, na ktorý už dlhodobo poukazuje, určite bude aj dobudovanie ostrovčeka na prechode cez hlavný ťah. „V súčasnosti je priechod pre chodcov vedený cez štyri jazdné pruhy, a toto riešenie je v rozpore s novou podpisovou základňou pre dopravné značky a dopravné zariadenia. Vzhľadom na fakt, že cesta je v správe Bratislavy, zosúladenie organizácie dopravy s platnými predpismi by mal zabezpečiť magistrát,“ dodala Mária Halašková.

„Výjazdne kolaje od kolies aut sú aj pri modrej tabuli, ktorú osadilo mesto a informuje na nej, že hľadá dopravné riešenie pre túto lokalitu. „Približne 15 % detí navštevujúcich ZŠ býva ďalej než 20 minút pešej chôdze. Často ide o deti žijúce mimo Bratislavy alebo v iných mestských častiach. V porovnaní s inými ZŠ je toto relatívne nízke číslo a aj vďaka tomu je podiel detí nedochádzajúcich autom v porovnaní s bratislavským priemerom vysoký – teda 83 % všetkých detí chodí obvykle inak ako autom. Obsluha úzkeho priestoru pri škole je však aj napriek relatívne menšiemu počtu áut komplikovaná,“ informoval nás hovorca magistrátu Peter Bubla. Zrejme aj preto bola ZŠ

Zbytočný vyvýšený priechod?

Vyjazdne kolaje od kolies aut sú aj pri modrej tabuli, ktorú osadilo mesto a informuje na nej, že hľadá dopravné riešenie pre túto lokalitu. „Približne 15 % detí navštevujúcich ZŠ býva ďalej než 20 minút pešej chôdze. Často ide o deti žijúce mimo Bratislavy alebo v iných mestských častiach. V porovnaní s inými ZŠ je toto relatívne nízke číslo a aj vďaka tomu je podiel detí nedochádzajúcich autom v porovnaní s bratislavským priemerom vysoký – teda 83 % všetkých detí chodí obvykle inak ako autom. Obsluha úzkeho priestoru pri škole je však aj napriek relatívne menšiemu počtu áut komplikovaná,“ informoval nás hovorca magistrátu Peter Bubla. Zrejme aj preto bola ZŠ

Už v týchto dňoch by však mala byť zrealizovaná prvá zmena, a to vyvýšený priechod pre chodcov. „Priebežný chodník na túto križovatku jednoznačne patrí, pretože je vstupom do zóny, kde sa kvôli blízkej škole často pohybujú deti. Z tohto dôvodu je potrebné stavebným riešením spomaliť jednotlivé vozidlá vchádzajúce do tejto zóny a zlepšiť tak bezpečnosť a viditeľnosť,“ tvrdí hovorca magistrátu. Podľa obyvateľky Budatínskej je výhodou, že autá už nebudú parkovať v zákrute ako doteraz, pýta sa však, či to nie je príliš drahé riešenie len kvôli spomaleniu dopravy. Deti tade totiž príliš často neprechádzajú.

Budatínska tento rok vybratá ako jedna z desiatich škôl zapojených do projektu Mesto pre deti. Cieľom projektu je zvýšiť bezpečnosť okolia školy. Na ZŠ Budatínska začal Metropolitný inštitút Bratislava tento proces v marci 2023 a v priebehu niekoľkých mesiacov získaval informácie cez dotazníky, rozhovory, prechádzky a workshopy. Začiatkom septembra tu zorganizoval aj akciu Ulica na hranie. Koncový úsek na Budatínskej pri škole bol uzatvorený, pre deti boli pripravené atrakcie, pomalovali aj chodník pred školou, našien neboli len motoristi, ktorí si v tomto priestore platia vyhradené státi, ku ktorým sa nedostali.

V súčasnosti MiB pripravuje Školský plán mobility – ZŠ Budatínska (ŠPM). Ten pomenuje potreby dopravných a iných zmien, ktoré sa budú týkať mesta aj mestskej časti. Hotový by mal byť na jar budúceho roka.

Už v týchto dňoch by však mala byť zrealizovaná prvá zmena, a to vyvýšený priechod pre chodcov. „Priebežný chodník na túto križovatku jednoznačne patrí, pretože je vstupom do zóny, kde sa kvôli blízkej škole často pohybujú deti. Z tohto dôvodu je potrebné stavebným riešením spomaliť jednotlivé vozidlá vchádzajúce do tejto zóny a zlepšiť tak bezpečnosť a viditeľnosť,“ tvrdí hovorca magistrátu. Podľa obyvateľky Budatínskej je výhodou, že autá už nebudú parkovať v zákrute ako doteraz, pýta sa však, či to nie je príliš drahé riešenie len kvôli spomaleniu dopravy. Deti tade totiž príliš často neprechádzajú.

„Výjazdne kolaje od kolies aut sú aj pri modrej tabuli, ktorú osadilo mesto a informuje na nej, že hľadá dopravné riešenie pre túto lokalitu. „Približne 15 % detí navštevujúcich ZŠ býva ďalej než 20 minút pešej chôdze. Často ide o deti žijúce mimo Bratislavy alebo v iných mestských častiach. V porovnaní s inými ZŠ je toto relatívne nízke číslo a aj vďaka tomu je podiel detí nedochádzajúcich autom v porovnaní s bratislavským priemerom vysoký – teda 83 % všetkých detí chodí obvykle inak ako autom. Obsluha úzkeho priestoru pri škole je však aj napriek relatívne menšiemu počtu áut komplikovaná,“ informoval nás hovorca magistrátu Peter Bubla. Zrejme aj preto bola ZŠ

Už v týchto dňoch by však mala byť zrealizovaná prvá zmena, a to vyvýšený priechod pre chodcov. „Priebežný chodník na túto križovatku jednoznačne patrí, pretože je vstupom do zóny, kde sa kvôli blízkej škole často pohybujú deti. Z tohto dôvodu je potrebné stavebným riešením spomaliť jednotlivé vozidlá vchádzajúce do tejto zóny a zlepšiť tak bezpečnosť a viditeľnosť,“ tvrdí hovorca magistrátu. Podľa obyvateľky Budatínskej je výhodou, že autá už nebudú parkovať v zákrute ako doteraz, pýta sa však, či to nie je príliš drahé riešenie len kvôli spomaleniu dopravy. Deti tade totiž príliš často neprechádzajú.

„Výjazdne kolaje od kolies aut sú aj pri modrej tabuli, ktorú osadilo mesto a informuje na nej, že hľadá dopravné riešenie pre túto lokalitu. „Približne 15 % detí navštevujúcich ZŠ býva ďalej než 20 minút pešej chôdze. Často ide o deti žijúce mimo Bratislavy alebo v iných mestských častiach. V porovnaní s inými ZŠ je toto relatívne nízke číslo a aj vďaka tomu je podiel detí nedochádzajúcich autom v porovnaní s bratislavským priemerom vysoký – teda 83 % všetkých detí chodí obvykle inak ako autom. Obsluha úzkeho priestoru pri škole je však aj napriek relatívne menšiemu počtu áut komplikovaná,“ informoval nás hovorca magistrátu Peter Bubla. Zrejme aj preto bola ZŠ

Nevhodný na parkovací dom

Poobede a podvečer bojujú obyvatelia Budatínskej aj s nedostatkom parkovacích miest. Časť z nich obsadzujú rodičia voziaci deti na futbalové tréningy. Medzi miestnymi sa tak objavujú aj názory, či by nebol riešením parkovací dom na existujúcom parkovisku. „Mestská

časť už v minulosti pri snahe zlepšiť parkovanie v tejto lokalite zistovala situáciu týkajúcu sa súkromného pozemku oproti MŠK Iskra a platí, že naše oddelenie územného plánovania ho vyhodnotilo ako nevhodný na vybudovanie parkovacieho domu, keďže je na parcelách uložený plynovod,“ uviedla hovorkyňa Mária Halašková.

Aktuálne však Petržalka z dôvodu zavádzania celomestského parkovacieho systému PAAS neuvažuje nad budovaním parkovacích domov. „Na tie by mal magistrát získať peniaze práve z parkovacej politiky, z ktorej inkasuje aj väčšinu príjmov,“ skonštatovala hovorkyňa Petržalky s tým, že mesto momentálne pracuje na dvoch investičných zámeroch – parkovacie domy Topoľčianska a Wolkrova. (in)

foto: Matúš Husár, sf

▲ Nový vyvýšený priechod. Podľa obyvateľky Budatínskej je výhodou, že autá už nebudú parkovať v zákrute ako doteraz, pýta sa však, či to nie je príliš drahé riešenie len kvôli spomaleniu dopravy. Deti tade totiž príliš často neprechádzajú.

Mesto k chodníkovej novele

Poslanec Jakub Kuruc sa v interpeľácii pýtal primátora Matúša Valla, koľko parkovacích miest vyznačilo mesto na svojich komunikáciách v Petržalke v súvislosti s chodníkovou novelou, ktorá platí od 1. októbra.

„V súvislosti s chodníkovou novelou platnou od 01.10.2023 sme v Petržalke nevyznačili a ani neplánujeme vyznačiť žiadne parkovacie miesta na chodníkoch popri cestách 1. a 2. triedy, nakoľko sa na mnohých uliciach využíva na parkovanie časť vozovky, napríklad pri štvorpruhových sa využíva vonkajší jazdný pruh,“ píše sa v odpovedi. „Plánujeme však vyznačenie niekoľko parkovacích miest na Šintavskej ulici (presný počet zatiaľ nemáme určený). V rámci prípravy zón PAAS je uvažované s vyznačením parkovacích miest na niektorých spevnených plochách. V rámci regulovaného parkovania PAAS v zónach Dvory IV, V, VI a Šustekova evidujeme 65 vyznačených parkovacích miest nachádzajúcich sa čiastočne na chodníku (ide hlavne o parkovacie pásy).“ (pn)

HRAČKÁRSTVO A POŽIČOVŇA HRAČIEK

www.HRAJKA.sk

Strečnianska 9, Bratislava V

DREVENÉ HRAČKY • KNIHY PRE DETI • KREATÍVNE SADY • AKTIVITY ZOŠITY

Vydavateľstvo detských kníh môže fungovať aj v petržalskom byte

Akademická maliarka Danica Pauličková strávila dlhé roky v zahraničí. Po návrate si splnila sen a založila malé vydavateľstvo, ktoré má dnes už 22 rokov.

„Bývam pri Draždiaku a mám nádherný výhľad. Pamätám sa, že keď som žila v Londýne, miestni tam obdivovali jazero s dvoma labuťami a ja ich tu denne môžem pozorovať aj dvadsať,“ hovorí mi Danica Pauličková.

Pozerám na jemnú blondínku, pripadá mi taká snová

a nedá mi nespýtať sa jej, či na manažovanie vydavateľstva netreba byť viac v realite. „Nie,“ usmeje sa. „Veľa snívam, ale musím snívať a veriť vlastným predstavám, pretože potom sa vydaria.“

Vracia sa k pohľadu zo svojho okna a konštatuje, že v New Yorku by si taký

◀ „Doma mám stále veľa hračiek z detstva. Sú pre mňa ako živé bytosti a spomienky na detstvo,“ usmieva sa Danica Pauličková, ktorá má na konte desať autor-ských kníh.

byť dovoliť nemohla. „Je pre mňa výhodné mať základňu v Petržalke. Veď dnes všetko vyriešite cez internet alebo telefón. Zoženiete dizajnéra kníh, grafika, tlačiareň, aj zabezpečíte distribúciu.“

Zo zárobkov vydavateľstva si vilu nepostaví, ale to vraj ani nie je cieľ. „V New Yorku stačí, ak si dve ulice kúpia vašu knihu a ste za vodou. My sme malý trh, ale neprekáža mi

to. Mala som silnú potrebu vytvárať niečo, čo bude mať trvalejší odkaz, a to sa mi splnilo. Kniha žije aj dlhé roky po vydaní,“ vysvetľuje výtvarníčka, ktorá tento rok vystavovala vo Florencii, v Ríme, dokonca v rámci Bienále v Benátkach aj v renesančnom Palazzo Albrizzi-Capello známom zachovalými nástennými freskami zo 16. storočia.

Kde máte manažéra?

V detstve vďaka mame vyskúšala balet, hrala na klavír, ale napokon jej učarovala výtvarná tvorba. Študovala v Paríži aj v New Yorku, tu dostali umelecký základ aj jej synovia. Jeden z nich je dnes

▲ Aj v parku v Paríži pri Notre Dame sa dá tvoriť.

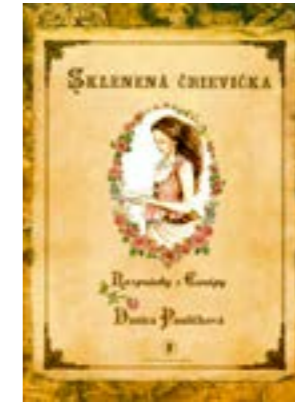
výtvarník, druhý filmový režisér.

Usmieva sa pri spomienkach, keď ako mladé dievča zo socialistického Československa hľadala prácu v parížskom vydavateľstve. „Našla som adresy všetkých vydavateľstiev v meste, dohodla si stretnutia, zobrala svoje portfólio a ukazovala ho s otázkou, či pre mňa nemajú prácu. Boli v šoku, prečo chodím osobne, kde mám manažéra... Bola som taká rarita a možno aj preto ma prijali.“

V New Yorku pracovala ako dizajnérka učebníc a keď sa v roku 1997 vrátila na Slovensko, pokračovala v práci pre vydavateľstvá aj doma. Ilustrovala asi 30 kníh iných autorov, občas si však dizajn knihy, zalomenie či výber papiera vedela predstaviť inak, lepšie. Navyše ju trápilo, že knihy, ktoré majú slovenského autora aj ilustrátora sa na Slovensku vydáva málo.

A tak Danica Pauličková vydáva vo svojom vydavateľstve Seneca Publishing Company od roku 2002 väčšinou knižky pre deti, ktoré sama napíše aj ilustruje. „Všetky sú osobné. Vkladám do nich časť svojho života,“ hovorí a spomína, že napríklad v knihe Žiarivý kameň nájdete princa s tvárou jej syna. Knižka Lienka Anulienka a chrobáček Elinko, je zas parafrázou na vzťah jej vnuka Eliáša a starej mamy Anny. „Je to pre mňa ako kúsok uchovanej minulosti.“

Jednou z najobľúbenejších kníh, ktoré vydala, je Sklenená črievička. „Každá krajina Európskej únie má v tejto knihe svoju národnú rozprávku. Akoby národ cez svoju rozprávku predstavoval sám seba,“ hovorí Danica Pauličková. Trvalo vraj tri roky, kým knižka vznikla. Výtvarníčka totiž oslovovala veľvyslancov, tie posielali rozprávky

▲ Jedna z najobľúbenejších. Každá krajina Európskej únie má v tejto knihe svoju národnú rozprávku.

v origináli, bolo nutné ich preložiť a potom aj zilustrovať. Mimochodom, Slovensko v nej zastupuje rozprávka O dvanástich mesiacikoch.

Zdieľať s ostatnými

Hoci výtvarníčka stále veľa cestuje, doma si vždy vyhradí čas aj na workshopy alebo besedy s deťmi. „Na work-

▲ Na workshopoch učí deti napríklad aj to, ako si vytvoriť vlastnú knižku.

shopoch, kde sa rozprávame o mojich príbehoch alebo učím deti, ako si vytvoriť vlastnú knižku, mám priamu odozvu na svoju prácu. Deti ma niekedy nechcú ani domov pustiť. Vtedy vidím zmysel svojej práce. Keď dievčatko, ktoré v ruke drží moju knihu a povie, že na nej vyrástlo. Alebo príde neznáma pani a povie mi, že podľa mojej Handrovej báby robia

vlastné workshopy. Je veľmi podnetné niečo vlastné zdieľať s ostatnými,“ hovorí a dodáva, že deti reagujú otvorene a je inšpiratívne to sledovať. Napriek tomu sa plánuje aktuálne venovať viac tvorbe pre dospelých. Hlavnou témou jej poslednej výstavy Anjelské rúcha je žena. Len, to už je vážnejší výtvarný príbeh. (in)

foto: archív D. P.

Príjemné prežitie vianočných sviatkov, veľa šťastia, zdravia a osobných úspechov v novom roku vám prajú

Bratislavské
Noviny

Bratislavské
Noviny.sk

PETRŽALSKÉ NOVINY

Katarína Gillerová:
AKO VIETOR

Život je ako vietor, nikto z nás nevie, kam ho zaveje. Netuší to ani priateľky Melánia a Aneta, až kým ich dlhoročné priateľstvo nenaruší rozdielnosť pováh ich detí. Krásnu Anetu osud nešetrí, ani jedno z jej dvoch manželstiev nevydrží. Melánia je síce šťastne vydatá, no jej manžel často odchádza kvôli práci na celé mesiace z domu a starostlivosť o tri deti preto ostáva na nej. Priateľky si obetavo pomáhajú, ich deti však dospievajú, prichádzajú čoraz väčšie problémy.

Jaroslav Slávik:
TALENT

Jaro Slávik je vďaka účinkovaniu v televízii najznámejším predstaviteľom zákulisia zábavného a kreatívneho prostredia. V knihe Talent prináša atraktívny pohľad za oponu diania vo svete talentového priemyslu. Vďaka nemu sa dozvieme, čo záživný priemysel je a koľko trilionov eur sa v ňom každoročne otočí. Privedie ho aj k rozprávaniu o tvrdohlavosti Jozefa Patroviča, o hádkach s Luciou Bilou, o veľkom nasadení Leoša Mareša, jedno-ducho o desiatich ročníkoch populárnej televíznej relácie.

Pavol Dobšinský, Elena Slobodová, Vladimír Král:
ROZPRÁVKY PAVLA DOBŠINSKÉHO

Mnoho generácií slovenských detí vďačí Pavlovi Dobšinskému za príbehy, v ktorých statoční šuhaj víťazia nad strigónmi a drakmi, ľubezné dievčiny pomáhajú svojim milým v núdzi, a chudobní rodičia majú v synoch a dcérah bohatstvo, aké kráľom chýba. V tom rozprávkovom svete sa dejú zázraky: strieborné Jozefy letia ponad hory, pannu zdobia zlaté vlasy, z medeného jabĺčka vyrastá zámok.

Rebecca Yarros:
ŠTVRTÉ KRÍDLO

Najočakávanejšie fantasy tohto roka prichádza. Dvadsaťročná Violet Sorrengailová mala vstúpiť do Pisárskeho kvadrantu a prežiť pokojný život medzi knihami a dejinami. Veliaca generálka a zhodou okolností aj jej tvrdohlavá matka ju však donútila zúčastniť sa na výbere elitných dračích jazdov. No ak ste útlejší a nižší než stovky ostatných kandidátov, smrť vám doslova dýcha na krk. Draci si totiž málokedy vyberajú „krehkých“ ľudí. Tých pália na popol.

Ben Kane:
KRIŽIAK

Rok 1189. Keď Richarda Levie srdce korunujú za anglického kráľa, dosiahne svoj dávny cieľ. Nastolí v kráľovstve poriadok a vyrazí na namáhavú križiacku výpravu, aby opätovne dobyl Jeruzalem. V sprievode verného írskeho šľachtica Ferdiu putuje z južného Francúzska až do Itálie, Sicílskeho kráľovstva a ešte ďalej. Keď Richard napokon vpláva do Svätej zeme, čaká ho ťažké dvojročné obliehanie.

KNIHY, KTORÝMI ŽIJETE

Aby toho zmätku okolo terás nebolo málo

Terás je v Petržalke okolo 60, z toho k 17-tim sa donedávna hrdinsky hlásila mestská časť. Aktuálne je všetko inak.

Keď v januári 2023 došlo k pádu zábradlia na schodisku terasy na Jasovskej 12, pracovníci oddelenia správy verejných priestranstiev úradu (OSVP) odstránili naklonené a spadnuté oceľové zábradlie na schodisku, osadili dočasné mobilné stavebné oplotenie a mestská časť avizovala výstavbu nového schodiska, pretože Jasovská 10,12 bola v jej správe. Aktuálne je verejné obstarávanie ukončené, ale v odpočte investičného plánu za 2. polrok 2023 sa píše: „Kedže prebieha riešenie majetkovo-právneho vyrovnania medzi mestskou časťou a hlavným mestom, do momentu vyriešenia sa realizuje iba nevyhnutná údržba terás.“

A tak sa rovnako nerieši ani Znievska, kde v auguste spadla pri vchode číslo 17 časť betónového zábradlia. Hoci... „Tento úsek bol podľa dostupných materiálov skolaudovaný pre bratislavský magistrát a zverený do správy mestskej časti“, písala svojho času mestská časť na

svojom webe.

A rovnako podľa odpočtu stojí aj riešenie terasy Strečnianska a lávky pre peších v havarijnom stave na Blagoevovej, kde posudok statika odporúča demontáž, pretože hrozí pád.

Dôvod sa na zastupiteľstve pokúšal vysvetliť poslancom starosta Ján Hrčka. Petržalka sa o „svoje“ terasy starala, lebo mala stanovisko, že mesto je ich vlastníkom a mestská časť ich správcou. Lenže niekoľko mesiacov dozadu, mesto dalo mestskej časti iné stanovisko. „Mesto tvrdí, že až na pár výnimiek, mu žiadna terasa nepatrí,“ uviedol starosta. „Ak ale žiadna terasa mestu nepatrí,

naša pozícia správcu neexistuje. Keď sme správcou mestského majetku, máme ako správca povinnosti, ak ale mesto nie je majiteľom terás, nemôžeme byť zo zákona správcou terás. Otázka potom je, z akého právneho titulu do celého problému vstupujeme.“

Opravy sú teda pozastavené preto, že si mestská časť s mestom vyjasňuje, kto je majiteľ, kto je správca a čo sú povinnosti mestskej časti. Petržalka žiada od mesta stanovisko, či je majiteľom konkrétnych terás alebo nie, pretože to má zásadný vplyv na to, čo na nich mestská časť opraví. „Keď mesto povie, že nie je majiteľom, my nemôžeme byť správcou.“

K nevyšporiadaným terasám sa tak pridala aj debata o tých, o ktorých sme si doteraz mysleli, že vysporiadané sú... (in)

foto: Matúš Husár

Umenie, ktoré je dostupné kedykoľvek

Desať dní trvala trom umelcom obnova monumentálnej maľby na fasáde paneláku na Námestí hraničiarov. Keď v roku 2005 zmizla pod zateplením, zdalo sa, že na dobro. Zmenila to vytrvalá snaha aktivistu Martina Kleibla.

Mierová pieseň od Jána Ilavského z roku 1983 je už druhá z ôsmich monumentálok, ktorú vrátil do života. „Rád by som obnovil všetky a vytvoril akúsi monumentálnu galériu na fasádach,“ povedal nám kedysi a zdá sa, že jeho predstava nie je celkom nereálna. Veď motívy monumentálnych malieb budú aj na nových zastávkach pozdĺž predĺženej električkovej trate a maľby sa tak stanú akými spájajúcim a charakteristickým prvkom sídliska.

Supermarket a preliezky nestačia

Dar Petržalke a všetkým obyvateľom k 50. výročiu začiatku výstavby sídliska pomáhali Martinovi Kleiblovi zrealizovať slovenské špičky vo veľkoformátovej maľbe - dvaja umelci, ktorí vyšli z graffiti subkultúry - Michal Turkovič a Viktor Feher.

„Celý život maľujem na stenách, len forma sa stále mení,“ hovorí Bratislavčan Michal Turkovič, absolvent VŠVU, pričom dodáva, že bez graf-

Malba, ktorá má tri, na niektorých miestach až štyri nátery, by mala vydržať zhruba 20 rokov. Sýtosť farieb však ovplyvňujú aj poveternostné podmienky či orientácia steny a dopady slnečných lúčov.

Za obnovenú monumentálnu maľbu vďaka Petržalke Michalovi Turkovičovi, Martinovi Kleiblovi a Viktorovi Feherovi.

fiti základu by dnes na steny maľovať nevedel. „Napokon, z tejto subkultúry vyšla väčšina ľudí, ktorí v súčasnosti realizujú veľkoformátové maľby.“

Michal sa v rámci svojho projektu Sprejeri venuje ručne maľovanej reklame a snaží sa oživiť remeslo nástenného maliarstva. „Aj cez petržalské monumentálne maľby dokážeme prezentovať, že neprichádzame s ničím super progresívnym, ale kopírujeme to, čo už tu bolo,“ hovorí o snahe oprášiť tradíciu muralistických

veľkopošných stenových malieb. Maľovanú reklamu na fasádach totiž svojho času vystriedala tlačaná. Dnes sa však vracia aj preto, že dokáže zapadnúť, nepôsobí rušivo a zároveň je neprehľadnuteľná.

Prinavrátii úroveň tradičnej, maľovanej reklame je aj snom Košičana Viktora Fehera. Je zakladateľom festivalu a neskôr občianskeho združenia Street Art Communication a štúdia Natreto. V Košiciach vďaka nemu vznikla Otvorená mestská galéria - monumentálne maľby svetových umelcov na fasádach či priečeliach budov. Viktor má teda bohaté skúsenosti s veľkoformátovými maľbami. Priznal však, že tá v Petržalke patrila k tým väčším.

S Michalom Turkovičom majú za sebou niekoľko spoločných projektov, striedavo sa v nich venujú príprave náčrtu či technickým veciam. Michal mal však premiéru na lávke. Väčšinou pracoval opačným princípom, vysúval sa zdola plošinou.

Monumentálne maľby

Boli súčasťou výtvarného doriešenia sídliska, okrem estetickéj funkcie plnili aj funkciu orientačnú. Vynímali sa na bočných fasádach 12-poschodových panelákov. Mali rozmery 12 x 36 metrov! Vznikli v 80-tych rokoch - prvá bola v roku 1981 maľba Petra Günthera Symboly Bratislavy, posledná v roku 1987 maľba Radostný život od Jána Ilavského na Fedinovej. Od roku 2005 postupne zmizli pod zateplením.

Prvú rekonštrukciu zrealizoval Martin Kleibl so Stanom Martonom, ktorý stál aj pri zrode pôvodných diel na

panelákok. Šlo o maľbu Mier na Osuského. Presvedčiť vlastníkov bytov pre verejno-príspešný projekt, ktorý ich nebu-

Nebolo na realizáciu v novembri už neskoro? „Vždy lepšie ako v horúcom lete alebo uprostred zimy,“ smeje sa Viktor Feher. „Pokiaľ neprší, nesneží a nefúka vietor, je november v pohode.“

Veľkosť maľby ohromuje, aj preto boli reakcie okoloidúcich pozitívne až obdivné. To, samozrejme, neznamená, žeby sme si teraz mali všetci pomaloovať paneláky. „Maľba môže byť orientačným bodom, dekoráciou, mať hlbší zmysel, vyvolať spoločenskú tému... ale neznamená, že to platí vždy. Dôležité je správne miesto.“

V prípade ôsmich monumentálok na panelákok ide o kultúrne dedičstvo, ktoré je hodné obnovy. „V Petržalke nestačí mať len supermarket a preliezky, na sídlisku má byť aj maľba, aj socha, aj výstava...“ dodáva Michal Turkovič. Umelci preto veria, že váš pohľad na dielo na Námestí hraničiarov bude tešiť.

(in)

foto: Fb Umenie v Petržalke

DONGFENG
MOTOR PARTNER 2023
Panonská cesta 22, 851 04 Bratislava
www.motorpartner.dfmotor.sk
dongfeng.motorpartner.sk
421 945 595 426

U-TOUR Stvorené na vaše dobrodružstvá
Variabilné 7-miestne MPV

B10

Budte zodpovední pri predaji vašej nehnuteľnosti. Obráťte sa na odborníka!

stopkova@b10.sk 0948 871 863

Referencie

◀ Kostol na Štefánikovej ulici postavili v roku 1932 po asanácii starého kostola na Viedenskej ceste.

Luciin stolček neprinesol do kostola nikto

Ako si na Vianoce spomína Jaroslav Gustafík vo svojej knihe Spomienky Staropetržalčana?

S vianočnými tradíciami zachovávali Petržalčania mnohé obyčaje už po celý advent. Do toho času zapadá biblické putovanie Márie a Jozefa a hľadanie útulku pred narodením Ježiška.

Petržalské dievčatá nosili od domu k domu obraz Márie. Každý deň až do Vianoc striedal obraz príbytky obyvatelov. V adventné dni sa nekonali nijaké kultúrne podujatia ani svadby. V kostole bola každý deň ranná omša - roráty. Nacvičovali sa vianočné piesne a z každej starousadlickej rodiny sa na rorátoch zúčastňoval aspoň jeden člen. Zachovali sa i povry.

Jedna z nich je o Luciinom stolčeku. Sviatok sv. Lucie je deň, v ktorom má začať advent. Do toho času zapadá biblické putovanie Márie a Jozefa a hľadanie útulku pred narodením Ježiška. Každý deň, až do Vianoc, má na stolčeku pracovať. Na polnočnú omšu si stolček prinesie do kostola a pri vchode sa naň postaví. Bude vrah vidieť za oltárom poletovať na metlách bosorky - známe ženy i dievčatá. Ak ho však zbadajú, pomstia sa mu tak, že ho utancujú k smrti. Nevie, ako kde, ale v Petržalke nezaznamenali doteraz ani jedno meno mládenca, ktorý sa odvážil zhotoviť Luciin stolček. Čo,

ak sa obávali, že uvidia za oltárom poletovať svoju milú?

Korunové darčeky

Obyčaj pripraviť na Vianoce stromček nie je až taká dávna. Iba čosi zo dve storočia. Vianočný stromček si vyzdobovali spočiatku iba jabĺčkami a sladkým pečivom. Neskôr do pestrých papierikov balili cukríky a stromček zdobili i drobnými, ručne vyrobenými darčekmi. Neboli ešte elektrické sviečky a, našťastie, ani delobuchy. Výzdobu dopĺňoval „anjelský vlas“, sklené gule a lamety, ktoré v podstate tvorí i dnešnú výzdobu vianočných strom-

čekov. Stromček ožarovali voskové sviečky a „ratchetle“. Ich vôňa vnašala do príbytku čarovnú atmosféru. Pravda, stávalo sa, že pri troche neopozornosti sa „anjelské vlasy“ vznietili od dohárajúcej sviečky alebo ratchetle a stromček bolo treba ratovať.

Pod stromčekom mali darčeky obyčajne len deti. Ich pestrosť a hodnota sa ani zďaleka nedala porovnať s bohatosťou dnešných nádielok. Bola to obyčajne menšia hračka alebo niečo na oblečenie. Mojimi najmilšími darčekmi bola kolobežka a inokedy flintička s vystreľujúcim štuplíkom priviazaným k hlavni, a tak stále použiteľným. Tieto korunové darčeky ma však hrali niečo než dnešné tisícové, pri ktorých chýba deťom pravá radosť z vianočnej idylly.

Kapra lovili v ramenách Dunaja

Po štedrovečernej večeri, sa pod ožiareným stromčekom zaspievala „Tichá noc, Svätá noc“ sprevádzaná na husliach bratom Rudom. Dospelí obyvatelia tehle sa vybrali na „polnočnú“, už do nového kostola na Štefánikovej ulici, postavenom v roku 1932.

Po adventnom pôste, ktorý dodržiavali najmä sedliaci nemeckého pôvodu, gazdinky prestierali stôl tradičným vianočným pokrmom. Pre

vládala ryba na rôznych spôsoboch. V mojom detstve chodievali rybári na dunajské ramená uloviť vianočného kapra. Na prvý sviatok vianočný a na sviatok sv. Štefana sa piekli mäsité jedlá - hydina a ryba. U starousadlíkov bola obľúbená husacina, alebo bravčové rezne z čerstvej zakáľáčky, ktorých bolo v predvianočnom čase v starej Petržalke neúrekom. Sladké pečivo a koláče si gazdinky napiekli predstihu. Nesmeli chýbať prešporské makovníky a orechovníky (Mohn und Nussbeugel).

V niečom dodržiavajú Petržalčania staré tradície Vianoc i dnes, ale akosi zotrvačne, bez citového vnímania, a mnohé sa zo sídliskového života nenávratne vytratil.

Text a fotografie sú z knihy Jaroslav Gustafík Spomienky Staropetržalčana. Kniha vyšla vo vydavateľstve Marenčin PT.

Tvorte s nami Petržalské noviny

Chcete sa s nami podeliť o radosť, skúsenosť či o to, čo vás v Petržalke trápi? Píšte, pýtajte sa, komentujte na mejl petrzalskenoviny@gmail.com alebo na našom Facebooku www.facebook.com/petrzalske.noviny.

Z REDAKČNEJ POŠTY

Chýbajúce priechody cez stavenisko

Ďakujeme mestu, že konečne zabezpečilo osvetlenie na stavenisku stavby električky, keďže bolo životu nebezpečné chodiť z terasy Beňadická/Viglašská či na zastávku Lúčanka v úplnej tme. O nič menším problémom je však cesta ku zastávke MHD. Z terasy, cez trhovisko. Čierna tma už o 16:30. Onedlho zamrznuté kaluže, už teraz kopy lístia, ktoré sa šmyka, opití asociáli ... Aj tu sa musí stať nešťastie, aby sa lampy, ktoré tam sú, rozsvietili!

Máme však aj ďalšie problémy v súvislosti s výstavbou. Ľudia sú odrezaní od Draždiaku, od obchodu Lidl, ale aj

od kostola. Hodili by sa nejaké použiteľné dočasné priechody cez stavenisko. A veríme, že sa obchádzková cesta dožije ukončenia stavby...

Čitateľ (pozn. red. Nedostatoč-

né osvetlenie pri stavenisku vyriešili Technické siete Bratislava na základe požiadaviek mesta v polovici novembra. Ak ešte niekde zaznamenáte podobný problém, treba sa obrátiť na nich.

Mestská časť na to dosah nemá, môže ho na magistráte len urgovať. „Pokiaľ ide o priechod, ktorý spomínate, mesto apeluje na zhotoviteľa, aby zabezpečoval schodné priechody pre chodcov na koridore stavby. Táto povinnosť mu vyplýva aj zo zmluvy o dielo,“ informoval nás hovorca magistrátu Peter Bubla.)

FÉROVÝ AUTOSERVIS

Panónska cesta 24
85104 Bratislava
Telefón: +421 917 459 966
+421 905 245 000

SERVIS A OPRAVY VŠETKÝCH ZNACIEK

NAŠE SLUŽBY

- Kompletná servisná prehliadka vozidla
 - Kontrola vozidla pred kúpou
 - Príprava a vykonanie STK a emisnej kontroly
- Výmena motorových olejov
 - Pneuservis
 - Test tlmivcov a bŕzd
 - Výmena brzdovej a chladiacej kvapaliny
- Výmena olejov manuálnych prevodoviek
 - Údržba autoklimatizácie
- Diagnostika elektroniky vozidla
- Predaj a výmena akumulátorov
- Mechanické opravy: rozvody, spojky, brzdy...
- Odborná montáž ťažných zariadení
- Klampiarske a lakovnicke práce
- AUTOSKLO – opravy a výmeny

Kontajner v noci

Bývam na Krásnohorskej Bulice a chcela by som sa opýtať, prečo boli kontajner prístavené v pracovné dni od 12h do 18h. Je to nešťastný čas, u nás navyše vtedy veľmi pršalo. Príliš to nespĺnilo svoj účel. Prečo nemohli byť prístavené v piatok a ponechané aj cez víkend?

Čitateľka (pozn. red. Starosta Ján Hrčka v diskusii online

skonštatoval, že ponechanie kontajnerov v noci sa úradu nevyplácalo. Ľudia a často aj firmy doň hádzali svoj odpad, ktorý tam nepatrí.)

22. 1. Po: 19:00
Mandarinková Izba

23. 1. Ut: 19:00
Milenec
Jánovská, K. Hovtlu, M. Gála Partišová / Natalia Puklišová, D. Ziaranová, M. Mästončák, Erika Štefánková

25. 1. Št: 19:00
Siťalné nožičky
Marcel Ochranek, Peter Krajčovič, Karol Orosz, Dušan Szabo, Marek Májovský, Přemysl Štefánik, Jana Valočká, Lucia Vrabličková, Jura Hájek, Erika Petrovská

5. 2. Po: 19:00
FRIDA
MALOVÁ A MILOVÁ
Katarína Ivančíková, Tomáš Palonder, Marcel Ochranek, Jakub Ruzička, Miroslav Gála Partišová, Natalia Puklišová

20. 2. Ut: 19:00
POZVÁNKA
Bláznivá komédia v trojke
Suzana Ruzička, Miroslav Palonder, Martin Mňahončík

28. 2. St: 19:00
CAVEMAN
Účinná
Monza Holá / Jakub Šlach

Hráme pre Vás v DK Ružinov!
Teatro Wüstenrot
DK Ružinov
Ružinovská 28
820 09, Bratislava
www.gedur.sk
gedur@gedur.sk
+421 905 668 070

Predpredaj vstupeniek Ticketportal
Teatro Wüstenrot
WÜSTENROT
WÜSTENROT

Nechodia vám Petržalské noviny? Kontaktujte nás: t. č. 02 3268 8830, email: redakcia@banoviny.sk

PETRŽALSKÉ NOVINY VYDAVATEL: NIVEL PLUS s.r.o., Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava • IČO: 35712058 • REDAKCIA: Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava, email: jarunkova@banoviny.sk, 8. 12. 2023 • vychádzajú 29 rokov • číslo 12 tel: 02/62801182, Šéfredaktorka: Ingrid Jarunková • Inercia: 0911 668 469, email: skrabakova@banoviny.sk • web: www.banoviny.sk • Tlač: MAFRA a.s., tlačiareň ISSN: 1338 - 1997 • Evidenčné číslo: EV 5665/18 MAFRAPRINT Olomouc • DISTRIBÚCIA: Red Post, s. r. o. PR reklama je graficky vyznačená ■. Neobjednané príspevky nevraciam a nehonorujem.

© 2013 Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Autori článkov si v zastúpení vydavateľom vyhradujú právo udeľovať súhlas na rozmnožovanie a verejný prenos článkov. Vydavateľ nedal súhlas na monitoring tlače.

Skákanie cez švihadlo nadchýna ženy, vítaní sú však aj muži

„Aj ostatné športy čistia hlavu, no rope skipping ju občas aj resetuje,“ hovorí trénerka Pavlína Hadová, zakladateľka Rope Skipping Academy Slovakia. Od januára otvára kurzy pre deti aj dospelých na ZŠ Lachova.

▲ V tomto športe dosahujú muži v súťažiach lepšie výsledky najmä pre lepšiu silu, výbušnosť a rýchlosť.

Nielen deti chcú skákať cez švihadlo. Príťahuje to aj dospelých. „Na tréningoch sa učíme rôzne triky, skoky... Vašu hlavu úplne zamestná správne umiestniť ruky a nohy, často aj snaha vymotať sa zo švihadla,“ pokračuje s úsmevom. „Počas učenia ľudia celkom zabudnú na každodenné starosti a chodia z tréningov usmíati a psychicky zrelaxovaní. A fyzicky maximálne vyšportovaní.“

Rope skipping je na Slovensku vnímaný skôr ako aktivita pre ženy, pretože sa vďaka nemu výborne chudne a čistí hlavu. Chlapci a muži sú zatiaľ skôr ostýchaví, čo chce akadémia zmeniť a pozýva všetkých záujemcov na tréning. V tomto športe totiž muži dosahujú lepšie výsledky najmä na súťažiach. V zahraničí, najmä v Belgicku vyhrávajú prevažne zmiešané tímy práve pre lepšiu silu, vý-

bušnosť a rýchlosť chlapcov a mužov.

Aké benefity vám môže skákanie cez švihadlo priniesť? „Zlepšuje fyzickú kondíciu a zdatnosť, celkovú koordináciu tela a orientáciu v čase a priestore. Pri skákaní v tímoch vás navyše učí spolupracovať, komunikovať, pomáhať a dôverovať si navzájom.“

Jeho veľkou výhodou je, že je finančne nenáročný a vykonávať sa dá prakticky kdekoľvek.

Nadšení z telesnej výchovy

Pavlína Hadová spomína, že k rope skippingu jej v roku 2010 dopomohla náhoda. „Na dovolenke v zahraničí som videla videoklip k pesničke Rise Up a obdivovala som tanec so švihadlom. Po návrate domov som začala o rope skippingu hľadať informácie a zistila som, že na Slovensku nič podobné nie je. V tomto momente som vedela, že sa tejto skvelej športovej aktivite chcem venovať, rozvíjať ho na Slovensku a nadchnúť pre ňu aj deti,“ hovorí niekdajšia trénerka tanečnej skupiny, ktorá skákanie cez švihadlo oslovilo najmä svojimi freestyle disciplínami.

Dnes už má za sebou viaceré úspechy. Založila prvé kluby, asociáciu, organizovala prvé súťaže... Ako trénerka sa so svojimi zverencami zúčastňuje aj na rôznych akciách, starší športovci účinkovali napríklad aj v reklame na mliečny proteín. Bola organizátorkou Majstrovstiev Európy v rope

▲ U detí na I. stupni má šesť hodín švihadlovej telesnej výchovy úspech. „Aj ich nadšenie a záujem ma motivoval otvoriť nový krúžok pre deti,“ hovorí Pavlína Hadová.

skippingu v roku 2022 v Bratislave. „Naposledy sme sa zúčastnili na GRAND PRIX EUROPE 2023, kde si Martina Lovasová z Petržalky vyskákala 1. miesto a získala trofej za 80 správne vykonaných dvojsvihov za 30 sekúnd. Martina je aj niekoľkonásobnou Majsterkou SR a ako juniorka sa zúčastnila aj na Majstrovstvách Európy,“ hovorí.

Okrem toho vzdelávala učiteľov telesnej výchovy v rámci Inovačného vzdelávania.

Navyše od roku 2021 re-

alizuje projekt Moduly Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, ktorého cieľom je priniesť na hodiny telesnej a športovej výchovy inovatívny obsah, inšpirovať učiteľov a predstaviť žiakom rozmanité možnosti trávenia voľného času. Výučba modulu Rope skipping – aktivity so švihadlom momentálne prebieha na ZŠ Lachova. Doteraz modul absolvovali školy ZŠ Dudova, ZŠ Gessayova, ZŠ Tupolevova a ZŠ Budatínska. „Na spoluprácu sa

tešíme aj so Spojenou školou Svätej Rodiny na Gercenovej ulici,“ hovorí Pavlína Hadová a dodáva, že u detí na I. stupni má ich šesť hodín švihadlovej telesnej výchovy úspech. Naučia sa totiž skákať aj cez dlhé švihadlá, súčasťou hodiny je aj množstvo súťaží a hier. „Aj ich nadšenie a záujem ma motivoval otvoriť nový krúžok pre deti,“ dodáva Pavlína Hadová. (in)

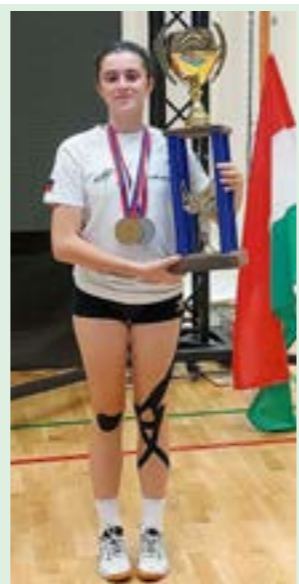
Foto: Fb Rope Skipping Academy, www.ropeskipping.sk

Je to aj súťažný šport

Rope skipping je termín prevzatý z angličtiny, „rope“ je v preklade švihadlo a „skipping“ preskakovanie, skákanie, čiže jednoducho: skákanie cez švihadlo. „Rope skipping nie je len bežným skákaním cez švihadlo, aké poznáme z telesnej výchovy na základných školách alebo zo školských družín na dvore, ale je aj súťažným športom,“ hovorí Pavlína Hadová. „Slovenská rope skippingová asociácia každoročne organizuje Majstrovstvá Slovenskej republiky a zabezpečuje účasť na

medzinárodných súťažiach. V júli 2022 sa v Bratislave konali Majstrovstvá Európy tohto v športe, na ktorých sa zúčastnilo vyše 700 športovcov z trinástich krajín Európy.

Súťaže prebiehajú v rýchlostných disciplínach, kde za určený čas musí športovec vykonať čo najviac správnych preskokov cez švihadlo. Súťaží sa aj v disciplínach Freestyle – voľné zostavy na hudbu. Každú z týchto disciplín môže vykonávať jednotlivec alebo existujú aj tímové disciplíny dvojíc, trojíc alebo štvoríc.

▲ Martina Lovasová je aj niekoľkonásobnou Majsterkou SR.

Marcus Fabius Quintilianus	skratka olympijského rekordu	3. časť tajničky	spito	Alojzia (dom.)	bylina s drobnými žltými kvetmi	skratka pre letec-ké opravovne	ustúpili (zastar.)	Autor krížovky: Juraj Mitošinka	1. časť tajničky	Richard (dom.)	zhotovuje tkaniny	značka pre abvolt	pravítko (zastar.)	oblečieš (kniž.)	Pomôcky: Kaifáš, lo-boda, iva, inter nos	2. časť tajničky	zberač malín
urobilo hoľm (expr.)								kreslilo v črtách							značka kilometra štát v jz. Ázii		
dialkové potrubie na rozvod ropy								likvidnosť (peňaž.) tamten									
Pomôcky: elevácia, Odra, dos-kin, muri	rodinný dom obec na Slovensku					napichuje, stokyňa vlny nad čelom						éterický olej baľkať					
grafická značka tónu					Štefan (dom.) záchrana						ruskí šľachtici frygický kráľ						
Erik (dom.)				postaví sa svatovia						panák, figurína divoch (pejor.)							
citoslovce vyjadrujúce pohá-fanie koni			opil mužské meno					židovský veľkňaz tropické ovocie							skratka Slov. ligy v Amerike zlorečič	skr. zá-kladného imania môžuem	
pohyb nahor (odb.)								kladný výsledok 4. časť tajničky									
pozerá sa							zobrať Boris (dom.)					obyvateľ Kambodže prudko mykať					
Pomôcky: Kmér, bo-las, bark, aerolit	šatka (zried.) Vladimír (dom.)					indiánska zbraň EČV Malaciek					jodid tálny malý koreň					5. časť tajničky	odvíja, odmotáva
spletali					nábytková tkanina citoslovce štebotu						krídlo (bás.) veľká mor-ská ryba						
druh narkotika				čarbanina (expr.) pytliači, slučkári							zakladateľ islamu plachtová loď						
značka pre ab ampér			okresný výbor vypučí (bás.)			brať isté množstvo napichne, nabodne									zn. pre nanotesla veľké oči (expr.)		
vínena tkanina							zastierať (expr.) štipka (expr.)							tamtá (zried.) snívavo			
páraním oddeliš								sólové skladby chorobná zúrivosť					krátka scéna ľudská bytosť				
Pomôcky: nerol, mo-keť, skeč, Midas	kto pestu-je turistiku vlač, po česky								strelba z kanónov 6. časť tajničky								
proti, oproti					Timotej (dom.) lámu sa					vlhčilo rosou kamenný meteorit							trasením odstraňuje z povrchu
citoslovce vyjadrujúce prekva-penie				poňá burina úplne zavrel							kruhový predmet cnosťná žena						
značka iónia			pokrčím (expr.) rodiť, po česky									lebo (bás.) grécke písmeno			EČV Trnavy mútne		
sporo, poskrom-ne							Zlatica (dom.) veľké dra-vé vtáky								pohrebna hostina flám (zastar.)		
nevedno							ovakuje (hovor.) guľovitá baktéria							oslovenie matky nie, po rusky			
Pomôcky: linoňár, tantiéma, Neded	európska rieka skr. výkon. výboru					pokrývalo skratka koruny českej						nulová múka EČV Trenčína					
zavrieskal										medzi nami, dôverne (kniž.)							
vytlačené exempláre knihy										odmena vyplácaná umelcom							

Poslite do konca decembra znenie tajničky na sutaz@banoviny.sk a vyhrajte spoločenskú hru ROSS, THE BOSS od spoločnosti Piatnik, v ktorej si ako mačky musíte dávať pozor na pojašeného psíka Rossa. V hlavnej úlohe mopslik na baterky a mačky, ktoré vydesene lietajú vzduchom. Hru zakúpite na piatnik.cz. Štatút súťaže nájdete na webe banoviny.sk.

CITROËN PAUŠÁL

VOZIDLÁ IHNEĎ K ODBERU V MOTOR PARTNER BRATISLAVA-PETRŽALKA

CITROËN

- PAUŠÁL NA 3 ROKY
- VRÁTANE SERVISU
- BEZ AKONTÁCIE
- VRÁTANE POISTENIA

CITROËN C3 YOU!

JAZDITE IHNEĎ ZA 199 €*

mesačne s DPH

 SADA ZIMNÝCH
PNEUMATÍK
ZA 100 €

CITROËN BERLINGO BUSINESS

JAZDITE IHNEĎ ZA 345 €**

mesačne bez DPH

 SADA ZIMNÝCH
PNEUMATÍK
ZA 200 €

CITROËN odporúča TotalEnergies (*) Uvedený paušál je mesačný pre úroveň YOU PureTech 83 S&S BVM5 v bielej farbe, s využitím financovania od ALD Automotive Slovakia s. r. o. na 3 roky a 30 000km. Mix spotreba a emisie CO₂ podľa WLTP: 5,5–5,8 l/100 km a 120–124 g/km. (***) Uvedený paušál je mesačný pre Berlingo Business Pure Tech 110 S&S, s využitím financovania od ALD Automotive Slovakia s.r.o. na 3 roky a 15 000 km/ročne. Mix kombinovaná spotreba a emisie CO₂ podľa WLTP: 6,9–7,0 l/100 km a 157–158 g/km. Obrázky vozidiel sú ilustračné. Viac info o ponuke na www.citroen.sk.

MOTOR PARTNER, Panónska cesta 22, Bratislava, tel.: + 421 915 793 816 / 02 6353 4444